

ЮЛІЯ МУРАВЕЛЬ
Науковий керівник
к.е.н., доцент Комар Н. В.

НЕЗАКОННИЙ ОБІГ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН: ЄВРОПЕЙСЬКА ПРОБЛЕМА УКРАЇНИ

Реалії свідчать, що сьогодні Україна лідирує у Європі у сфері незаконного обігу наркотичних речовин : і як експортер, і як імпортер. Так, за даними МВС України, щорічно фіксуються факти обігу на території України наркотичних засобів і психотропних речовин. Характеризуючи наркобізнес в Україні, потрібно відмітити постійне зростання контрабанди наркотиків, зростання кількості виготовлених у самій країні наркозасобів, чисельність відомих нарколабораторій, залучення до злочинного бізнесу різних прошарків суспільства, що спонукає до зростання українського наркоринку, а також його транснаціоналізації [1].

Наркоситуація в Україні в наступні роки буде дедалі погіршуватися. Цьому сприятиме наявність потужної сировинної бази, особливість геополітичного розташування на транзитних шляхах і, як наслідок, можливість їх використання для експорту наркотиків в країни Західної Європи, хороший ринок збуту, яким вже стала Україна, а також можливість розміщення нових підпільних нарколабораторій, що будуть наближені до споживача. Виникнення таких нелегальних цехів обумовлено важким соціально-економічним положенням держави, занепадом науково-дослідної практики – вивільнення потрібної робочої сили: хіміків, винахідників і т. д. Зростанню рівня наркозлочинності сприятиме досить легке проникнення на територію нашої держави світових наркодиллерів з метою залучення дешевої робочої сили із найбільш соціально незахищених прошарків суспільства, що в пошуках заробітку погоджуються на незаконні оборудки [3]. Отже, основними причинами поширення транснаціонального наркобізнесу в Україні є економічні, соціальні та моральні чинники.

Глобалізація проблеми із наркообігом відповідно вимагає масштабних заходів у цій сфері. Співробітництво у галузі незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та психотропних речовин відбувається на кількох рівнях. Одним із таких етапів є двостороннє співробітництво між державами, інша віха – регіональна, найвища стадія процесу – загальносвітова консолідація. Об'єднання міжнародних зусиль у боротьбі із наркобізнесом є важливим завданням не лише правоохоронних органів, а й політичних структур. Основа подолання проблеми у сфері незаконного обігу наркотичних речовин на загальносвітовому рівні закладена ще у 1909 році на Шанхайській конференції з опіуму. Сучасна ж світова практика контролю за обігом наркотичних речовин ґрунтується на 3-ох конвенціях ООН: Єдиній конвенції з наркотичних засобів 1961 року; Конвенції з психотропних речовин 1971 року; Конвенції проти незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин 1988 року. Завдяки цим документам регламентуються основні принципи протидії у сфері

наркообігу, порядок приєднання держав до конвенцій ООН, імплементація цих норм в національне законодавство.

Міжнародна політика угодами різних напрямків боротьби з незаконним обігом наркотиків суттєво впливає на національну політику держав в цій галузі. Держави намагаються об'єднати зусилля у боротьбі з незаконним обігом наркотиків, усвідомлюючи, що такі злочини становлять загрозу не лише для однієї конкретної країни, а й для усього світу. Наркобізнес змінює свої форми і нарощує потужність та проникає у всі сфери державного життя: підприємства, організації, тим самим корумпуючи їх [4].

Збільшення рівня збуту наркотиків і зростання попиту на них обумовили активізацію дій національних урядів і міжнародної спільноти в цілому по комплексному дослідженню проблеми, розробці організаційно-правових заходів (ухвалення нормативних актів, створення націоналізованих правоохоронних структур), впровадження політики, орієнтованої на співробітництво. Завдяки цьому, покращується процес вирішення спільних зовнішньополітичних проблем, здійснюється узгодження заходів правоохоронних органів різних країн, відбувається формування гнучкого й єдиного правозастосовного середовища, створюються відповідні інформаційні системи, що сприяють підвищенню професіоналізму персоналу, аналізується судова практика для імплементації в законодавстві [8].

Зокрема, під егідою ООН за підтримки Єврокомісії спеціально для України, Білорусі та Молдови було розроблено та впроваджено в дію спеціальну антинаркотичну програму БУМАД, що відбувалася у 2 етапи. І хоча не всі завдання вдалося виконати, досягнуті результати отримали схвальну оцінку на засіданні Комісії ООН у сфері боротьби з незаконним обігом наркотичних речовин. Програма суттєво покращила спільні механізми боротьби зі злочинами у наркосфері пострадянських та європейських країн [2].

Отже, загострення проблеми наркотизму на Європейському просторі змушуватиме уряди країн приймати не лише більш ефективні міри внутрідержавного контролю за незаконним обігом наркотиків та психотропних речовин, але й шукати інші шляхи до багатостороннього міжнародного співробітництва [7]. Основними ж завданнями для України на шляху подолання наркотизму є розробка власних стратегій, створення національних інституцій з використанням європейського та світового досвіду.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Word Drug Report 2011 / United Nations office on drugs and crime. – Vienna, New York. – 267 p.*

2. *Єврокомісії поправилась боротьба з наркобізнесом в Україні! [Електронний ресурс]: Політбайки – 2007 р. – Режим доступу: <http://bayki.com/info/49986>.*

3. *Коваленко В. В. Організована злочинність та її вплив на стан наркоманії та наркобізнесу в Україні / В. В. Коваленко, В. І. Кривенко, О. В. Усенко //Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) :Міжвідомчий науково – дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю. – К.,2002 р. – № 4 – 252 с.*

4. Расюк Е. Поняття, ознаки, сучасний стан і тенденції наркоманії в Україні та її взаємозв'язок зі злочинністю / Е. Расюк // Підприємництво, господарство і право. – 2010 р. № 6 – с. 74–77.

5. Сверчков В. Использование средств уголовно – правового воздействия в противостоянии наркопреступности / В. Сверчков // Российская юстиция – 2003 г. – №4 – с. 48–50.

6. Селіванов М. Антинаркотичне законодавство України / М. Селіванов. Історія. Теорія. Коментар. – 1997 р. – Київ, Юрінком – 351 с.

7. Сорока С. О. Об'єкт контрабанди наркотичних засобів: дискусійні питання / С. О. Сорока // Митна справа – 2011р. – № 2 – с. 70–75.

8. Міжнародне співробітництво у сфері наркополітики, як один з чинників євроінтеграції України [Електронний ресурс]: УНІА Укрінформ прес-конференція на тему «Міжнародне співробітництво у сфері наркополітики, як один з факторів євроінтеграції України»/ В. Тимошенко – Режим доступу: <http://narko.gov.ua/index.php/9-diyalnist/468-mizhнародне-spivrobotnitstvo-u-sferi-narkopolitiki-yak-odin-z-chinnikiv-evrointegratsiji-ukrajini>.

М. ПАВЛОВА
(Болгарія)

ФАКТОРНОЕ ВОЗДЕЙСТВИЕ НА БОГАТСТВО ДОМАШНИХ ХОЗЯЙСТВ В РЕСПУБЛИКЕ БОЛГАРИИ

Развитие рыночной экономики и усовершенствование рынков капитала расширяет рамки инвестиционной деятельности со стороны домашних хозяйств. Это создает возможность обогащения процесса персонального финансового планирования и оптимизирования богатства. Наряду с положительными эффектами эти процессы оказывают и отрицательное воздействие на богатство в лице непрерывно изменяющихся макроэкономических условий, которые нарушают и препятствуют инвестиционной активности домашних хозяйств. Эти факторы являются внешними по отношению к сектору домашних хозяйств и сводятся к инфляции, процентным ставкам, экономическому росту, безработице и т. д. Основная цель настоящей разработки сводится к определению значимости двух из внешних факторов по отношению к сектору домашних хозяйств, а именно: средняя процентная ставка по банковским депозитам и инфляция к наступившим изменениям в объеме совокупного богатства сектора домашних хозяйств по отдельным компонентам и установлению констатированных зависимостей. В исследовании автор защищает тезис, что теоретические постановки в отношении значимости факторов: средняя процентная ставка по депозитам и инфляция не подтверждаются в болгарской практике и наступившие изменения в объеме совокупного богатства сектора домашних хозяйств по отдельным компонентам не являются результатом этих факторов.

Влияние процентных ставок на распределение располагаемого дохода между настоящим и будущим потреблением и их значимость как фактора